मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस,३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट,मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या 35 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त

जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/कांदळवन/७७०/सन 2025-26

फोर्ट, मुंबई 400001 दिनांक: 21/10/2026

प्रति,

1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. मा. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे/नवी मुंबई.
4. मा. पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रा)रायगड/पालघर/रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग (पोलीस उप अधिक्षक व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
5. मा. आयुक्त, महानगरपालिका बृहन्मुंबई / ठाणे / कल्याण-डोंबिवली / मिरा-भाईंदर / वसई-विरार / नवी मुंबई / पनवेल / भिवंडी-निजामपूर/उल्हासनगर (उपआयुक्त व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
   निजामपूर/ उल्हासनगर (उपआयुक्त व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
6. मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) ठाणे.
7. मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) कोल्हापूर (विभागीय वन अधिकारी व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
8. मा. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA)
9. मा. उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO)
10. मा. उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृह निर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण (MHADA)
11. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरण (SRA)
12. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC)
13. मा. संचालक, पर्यावरण तथा सदस्य सचिव, महाराष्ट्र सागर तटीय क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरण (MCZMA)
14. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबई उपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
15. मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे क्षेत्रिय अधिकारी.
16. विभागीय वन अधिकारी, कांदळवन विभाग-उत्तर कोकण/ दक्षिण कोकण
17. सहाय्यक वनसंरक्षक कांदळवन विभाग-उत्तर कोकण / दक्षिण कोकण
18. नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सोसायटी.
19. बॉम्बे एन्व्हारमेंट ऍक्शन ग्रुप यांचे प्रतिनिधी
20. श्री स्टॉलिन डी, वनशक्ती (NGO)
21. महाराष्ट्र मच्छिमार कृती संघ यांचे प्रतिनिधी
22. संचालक, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (BNHS)

संदर्भ :- या कार्यालयाचे पत्र क्र.जा.क्र.कक्ष-1/कांदळवन समिती / 164 /सन 2026-27 दि 24/09/2026

उपरोक्त संदर्भान्वये कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 38 **वी** बैठक **मंगळवार, दिनांक** 06/10/2026 रोजी **मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली** घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

सदस्य सचिव,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन समितीच्या
मंगळवार, दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०२६ रोजी झालेल्या ३८ व्या बैठकीचे इतिवृत्त

स्थळ :- जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे कार्यालय, फोर्ट, मुंबई

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली **कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची ३८ वी बैठक** आयोजित करण्यात आली. समितीचे सदस्य सचिव यांनी उपस्थित मान्यवरांचे स्वागत केले व माननीय अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने विषयसुचीनुसार बैठकीस प्रारंभ करण्यात आला. समितीचे सदस्य सचिव यांनी कांदळवन संरक्षण व संवर्धन समितीच्या बैठकीच्या विषयसूचीनुसार जिल्हानिहाय आढावा घेतला.

सदर बैठकीस खाली नमूद अधिकारी व कर्मचारी **प्रत्यक्ष उपस्थित** होते तसेच काही अधिकारी **व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे** बैठकीत सहभागी झाले.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
१	श्रीमती रुबल अग्रवाल भा.प्र.से.	मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त	विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन
२	श्रीमती मधुमिथा एस., भा.व.से.	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक	कांदळवन कक्ष, मुंबई
३	श्री. बप्पासाहेब धोरात	अपर जिल्हाधिकारी मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे कार्यालय
४	श्री. शिवदास गुंड	अधीक्षक, मुंबई नगर भूमापन व भूमि अभिलेख	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे कार्यालय
५	श्री. ज्ञानेश्वर राक्षे	विभागीय वन अधिकारी, कांदळवन	विभागीय वन अधिकारी,कांदळवन,उत्तर, अ.का
६	श्री. अनिल पंडित	प्रकल्प अधिकारी	बॉम्बे एनव्हारमेंट ऐक्शन ग्रुप, मुंबई
७	श्री. अमोल कदम	उप विभागीय अधिकारी	उप विभागीय अधिकारी, ठाणे
८	श्री. लक्ष्मीकांत कोळेकर	पदनिर्देशित अधिकारी पी/व	बृमन्मुंबई महानगरपालिका
९	श्री. उदय झावरे	उप अधीक्षक	उप विभागीय अधिकारी पोलीस, रायगड
१०	श्रीमती मधुरिमा जोशी	SRO, MPCB	M.P.C. Board, Mumbai
११	श्री. राहुल सावंत	वरीष्ठ लिपीक	VSLR, Mumbai Office
१२	श्री. स्टलिन डी.	संचालक	वनशक्ती
१३	श्री. जगदीश वलंज्यूवाणी	उप अधीक्षक	मिठागरे विभाग, भांडुप
१४	श्री. ओ. पी. मीना	उप अधीक्षक	मिठागरे विभाग, वडाळा
		व्ही. सी.द्वारे उपस्थित अधिकारी / कर्मचारी	
१	-	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर
२	-	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
३	-	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
४	-	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), ठाणे	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), ठाणे
५	-	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी, पालघर
६	-	ACP Co-ordination	ACP Co-ordination
७	-	Additional Commissioner	Additional Commissioner
८	-	CIDCO	CIDCO
१०	-	PI Security Palghar	
११	-	RDC Raigad	-
१२	-	SP Thane Rupal	-
१३	-	SRO Ratnagiri	
१४	-	NIC Sindhudurg	
१५		Executive Engineer SW	
१६	श्री. सुधाकर Suradkar		

टिप :- **व्ही.सी.व्दारे उपस्थित सदस्य यांचे नाव व कार्यालय यांचा बोध होत नसल्यामुळे वरीलप्रमाणे नमूद करण्यात आलेले आहे.**

अ.क्र	मुद्दा व विषय	झालेली चर्चा व घेण्यात आलेला निर्णय/ सूचना	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
1	कांदळवन क्षेत्र वन विभागास हस्तांतरीत करणेबाबत चर्चा.	समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी, मा. अपर मुख्य सचिव (महसूल) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक 20.04.2026 रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्देशांच्या अनुषंगाने, सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना महसूल विभागाच्या अखत्यारीतील कांदळवन क्षेत्रे तातडीने कांदळवन कक्षाकडे हस्तांतरित करण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या. याबाबत समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी निर्देश दिले की, **इतर शासकीय यंत्रणांच्या ताब्यात असलेले कांदळवन क्षेत्र कांदळवन कक्षाकडे हस्तांतरित करणे प्रशासकीय अथवा अन्य कारणास्तव शक्य नसल्यास, त्याची कारणे स्पष्टपणे नमूद करून संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी सदर बाब त्यांच्या Affidavit मध्ये समाविष्ट करावी व मा. उच्च न्यायालयास अवगत करावे.**	**सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी व कांदळवन कक्ष, मुंबई.**

अ.क्र.	जिल्हा	कांदळवन विभागाकडे हस्तांतरीत झालेले/ असलेले कांदळवन क्षेत्र (हे.)	कांदळवन विभागाकडे हस्तांतरीत होण्याकरीता शिल्लक कांदळवन क्षेत्र (हे.)
1	2	3	4
1	मुंबई शहर	298.88	23.65
2	मुंबई उपनगर	4335.13	2.82
3	ठाणे	3582.65	417.86
4	पालघर	7183.93	1553.52
5	रत्नागिरी	2883.1100	27.78
6	सिंधुदुर्ग	534.80	54.78
7	रायगड	11090.56	2948.18
एकूण		29909.060	5028.59

2	जिल्हास्तरीय समितींच्या बैठकीबाबत/ इतिवृत्तांबाबतचा आढावा.	• मा. अध्यक्ष यांनी सर्व जिल्हाधिकारी यांना त्यांच्या जिल्हा व तालुका स्तरीय कांदळवन समितीच्या नियमीत बैठका घेऊन त्यांचे इतिवृत्त प्राधान्याने यांचे बैठकीपूर्वी सदस्य सचिवांकडे पाठविण्याच्या सूचना दिल्या.	सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी,
3	समितींकडील जिल्हा निहाय एकूण 36 प्रलंबित ऑफलाईन तक्रारींबाबत आढावा.	• जिल्हा-मुंबई शहर-1, तक्रार क्र.12, • जिल्हा-मुंबई उपनगर- 8 तक्रारक्र.160,204,206,217, 284, 292, 310,313, • जिल्हा-ठाणे-13, तक्रार क्रमांक.180,233,239,260,280, 282, 286,296,300,301,308,309,314. • जिल्हा- पालघर-3 तक्रार क्रमांक. 134,241,262 • जिल्हा-रायगड-5, तक्रार क्र.,191,237,290, 302,307 असे एकूण 30 प्रलंबित तक्रारींबाबत जिल्हास्तरीय समितीच्या बैठकीत नियमोचित कार्यवाही करून जिल्हा स्तरावर तक्रारी निकाली काढण्याच्या व त्याबाबतचे सविस्तर इतिवृत्तामध्ये केलेल्या कार्यवाहीबाबत नोंद घेऊन समितीचे सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांच्याकडे पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचनाही देण्यात आल्या.	सर्व जिल्हाधिकारी व संबंधित यंत्रणा
4	Mangorve Suraksha App वरील प्राप्त तक्रारींच्या स्थळपाहणीसाठी तारीख व स्थळपाहणी अहवाल व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल विहित प्रारुपात ॲपवर अपलोड करणेबाबत आढावा.	• मा. अध्यक्ष यांनी जिल्हानिहाय कांदळवन तक्रारींचा आढावा घेऊन, सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना Mangrove Suraksha App वरील तक्रारींवर नियमानुसार तातडीने कार्यवाही करून त्यांचा निपटारा करण्याचे निर्देश दिले. • कांदळवन संरक्षण व संवर्धनाच्या दृष्टीने, वन विभागाच्या ताब्यातील कांदळवन क्षेत्रांबाबत तक्रार प्राप्त झाल्यास, महसूल व वन विभागाच्या संयुक्त पाहणीची प्रतीक्षा न करता वन विभागाने तातडीने स्थळपाहणी करून आवश्यक ती कार्यवाही करावी, असे निर्देश मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त यांनी दिले.	सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी यांचे संबंधित उप विभागीय अधिकारी,
5	पोलीस यंत्रणेमार्फत दाखल केलेल्या गुन्ह्याच्या तपासाबाबत	• कांदळवन तक्रारींशी संबंधित प्रकरणांमध्ये पोलीस यंत्रणेमार्फत दाखल गुन्ह्यांच्या तपासाच्या अनुषंगाने, समितीचे सदस्य सचिव यांनी कळविले की पोलीस यंत्रणेकडून करण्यात आलेल्या	संबंधित पोलीस यंत्रणा

	सद्यस्थिती व त्या गुन्ह्यामध्ये शिक्षा झालेल्या प्रकरणांबाबत आढावा.	कार्यवाहीचा तक्ता तयार करून तो सर्व संबंधित पोलीस अधिकाऱ्यांना पूर्वीच उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे. तथापि, **पोलीस आयुक्त, ठाणे, नवी मुंबई / पोलीस अधिक्षक, रायगड, पालघर, रत्नागिरी, सिंधूदूर्ग यांचेकडून माहिती अप्राप्त असल्याने प्राधान्याने माहिती** विहित स्वरूपात समितीच्या सदस्य सचिवांकडे अनिवार्यपणे सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.	
6	**समितीच्या सदस्यांच्या बैठकीत नियमीत रित्या उपस्थित राहण्याबाबत.**	• मा. अध्यक्ष यांनी समितीच्या सर्व सदस्यांनी बैठकीस नियमितपणे उपस्थित राहण्याच्या व अपरिहार्य कारणास्तव उपस्थित राहणे शक्य नसल्यास, संबंधित विषयाची माहिती असलेल्या सक्षम अधिकाऱ्यास बैठकीस उपस्थित राहण्याबाबत सूचित करावे.	सर्व जिल्हाधिकारी व संबंधित यंत्रणा

(एन.आर.प्रवीण, भा.व.से.)
सह अध्यक्ष
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती, तथा
मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

(रुबल अग्रवाल, भा. प्र. से.)
अध्यक्ष,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग